

INNARLUUTILINNUT POLITIKKI

Qeqqata Kommunia, 2020-2023

Qeqqata Kommunia

Tusarniaassutigineqartoq

Aallaqqaasiut

2009-mi Qeqqata Kommuniata innarluutilinnut politikkaa kingullermi suliarineqarpoq, taamanermiillu innarluutilinnut immikkoortortami annertuumik allanngortoqarnikuulluni. Taamaattumillu kommunip immikkoortumut takorluugai anguniagaalu isumaliuutigineqaqqipput, nutarsarneqarput innarluutilinnullu politikkimut nutaamut katersorneqarlutik. Siunissami innarluutilinnut politikki minnerpaamik ukiut sisamakkaarlugit nutarterneqartassaaq, innarluutilinnullu politikki una ukiunut 2020-2023-mut atuutissaaq. Piffissami tassani innarluutilinnut politikki Qeqqata Kommuniata innarluutilinnut immikkoortortami innuttaasunut, qanigisaasunut suliamillu ilinniarsimasunut takorluukkanut malittarisassaassalluni. Inatsit nutaaq atuuttoq aallaavigalugu politikki suliaavoq, immikkoortumili aalajangiinernut assigiinngitsunut ilisarititsissutaanissaa siunertaanngilaq.

Illuatungaatiigullu Qeqqata Kommuniata innarluutilinnut politikkip innarluutilinnut immikkoortortami takorluukkat kissaatillu ilisaritinnerqarput. Taamaalilluni ukiuni tulliuuttuni sisamani innuttaasut, qanigisaasut suliamillu ilinniarsimasut kommunimut qanoq naatsorsuuteqarsinnaanerannik politikki ersarissanissaanut siunertaavoq.

2020-2023-mut innarluutilinnut immikkoortortamut takorluukkanik sinaakkutissiisunik, sammisat qitiusut aallaavigalugit innarluutilinnut politikki suliarineqarpoq:

1. Tikikkuminassuseq
2. Paasissutissiineq
3. Ilinniarneq aamma suliffeqarneq
4. Inuuneq pitsaasoq

Qulequtaasuni tamani Qeqqata Kommuniatigut anguniakkanut pisussaaffilerpoq. Ukiut sisamat qaangiuppata anguniakkani ineriartorsimaneq naliliiffigineqassaaq, Qeqqata Kommunialu anguniakkat tamaasa angunissaanut ilungersuuteqarluni suliniarpoq.

Qulequtat sisamaasut ilisaritinnerat sioqqullugu, Qeqqata Kommuniata innarluutilinnut politikkip takorluukkat inatsitigullu sinaakkutissiisutit ersarissarneqassapput. Innarluutilinnut politikkip suliarineqarneranut, Naalagaaffiit peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugi anguniagaat kiisalu Inuit innarluutilit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit isumaqatigiissutaat ilitsersuutigineqarput. Tamatuma saniatigut inatsit atuuttoq, kommunimi innarluutilinnut immikkoortortami sulinermi qaagukkulluunniit atuuttoq aamma eqqarsaatigineqarpoq.

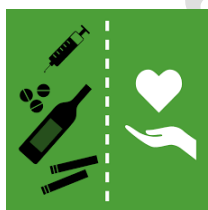
Innarluutilinnut politikki allaffissornikkut suliniarfinnut, suliffeqarfinnut aaqqissuussanullu attuumassuteqartunut tusarniuussutigineqarnikuuvoq.

Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaat

Atuilluartumik ineriartornermi Qeqqata Kommunia siuttoorusuppoq, tamannalu isumaginninnermut immikkoortortami suliatigut takuneqarsinnaavoq. Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut Kalaallit Nunaata naammassinninnissaanut peqataarusuppugut. Innarluutilinnut immikkoortortamut Qeqqata Kommuniata takorluugai aammalu Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagai arlalitsigut assingusut takuneqarsinnaavoq. Taamaattumillu innarluutilinnut politikki nunarsuaq tamakkerlugu anguniakkat aalajangersimasunut innersuussilluni ilisarnaatinik ataavartumik atuisoqassaaq, tassa naammassinninnissamut ilisarititanut tapertaasussaasut.

Nunarsuaq tamakkerlugu anguniakkanik tullinguuttunik naammassinninnissamut, Qeqqata kommuniata innarluutilinnut politikki anguniakkat takorluukkallu ataatsimut tapertaassapput:

2015-imi Naalagaaffiit Peqatigiit ataatsimeersuarneranni naalagaaffinnit naalakkersuisuniillu aqutsisunit akuersissutigineqartut, atuilluartuunissamut Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagai 17-iupput, taakku ataanni anguniakkat 169-iullutik. Inunnut nunarsuarmullu atuilluartumik ineriartornissamut suliqaarnissamut, nunat 193-it pisussaaffilerneqarput. Anguniakkani isumaginninnermik, aningaasaqarnikkut avatangiisitigullu ineriartorneq, eqqissineq, sillimaniarneq kiisalu nunat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerit ilaapput.

3.5 Aangajaarniutini imigassamillu atornerluinermik pinaveersaartitsineq katsorsaanerlu

Pinaveersaartitsinerup aamma aangajaarniutini atornerluinermut katsorsaanerup pitsaanerulernissaa, aangajaarniutini atornerluineq imigassallu aalakoornartortallip atornerqarnerani ajoqutai ilanngullugit.

4.4 Inuit imminnut pilersorsinnaasut amerlisinneqassapput.

2030 sioqqullugu inuusuttut inersimasullu tulluurtumik piginnaasallit amerleriarujussuarput, tassunga ilanngullugit teknikkkut, inuussutissarsiutigut ingerlaqqiffiusumillu ilinniartitaanerit.

4.5 Ilinniarfiit tamat immikkoortitsissanngillat.

2030 sioqqullugu ilinniartitaanerni suaassutsit akornanni naligiinnginneq atorunnaarsimassaaq, aamma atugarliornerpaanik ilinniartitsinerni qaffasissutsinut tamanut inuussutissarsiutigullu sammisunut ilinniartitaanernut naligiimmik periarfissaqarneq qulakkeerneqarluni, tassunga ilanngullugit inuit innarluutillit, atugarliortutut inissisimasuni nunat inoqqaavi meeqqallu.

4.6 Kikkut tamarmik atuarnermik, allannermik kisitsinermillu ilinniartinneqassapput.

2030 sioqqullugu inuusuttut tamarmik inersimasullu amerlanersaat, angutit arnallu, atuarsinnaanikkut kisitsisinaanikkullu pisinnaasaqalersimassapput.

4.a Sanaartornermi pitsanngorsaanermi tikikkuminarsaaneq, atuarfiit isumannaarlugit.

Ilinniarfeqarfii sanaartorneqassapput pitsaaningortinneqarlutillu, taamaalilluni meeqqamut pitsaanerpaajusussaaq, innarluut suaassuserlu eqqarsaatigineqarlutik, taamaalillunilu kikkunntu tamanut isumannaatsumik, persuttaaffiunngitsumik, peqataatsitsumik kinguneqartitsisumillu ilinniarfimmik pilersitsisoqarluni.

8. Suliffiit naammaginatut

Ataavartumik, tamakkiisumik aammalu kinguneqartumik suliffissaqartitsineq kiisalu tamanut suliffissat pitsaasut, ilaatitsisumik aamma immiut nappassinnaasumik aningaasaqarnerup inerisikkiartorneqarnera ilanngullugu.

8.5 2030 sioqqullugu arnanut angutinullu tamanut tamakkiisumik naammassisaqarsinnaasunillu sulisoqarneq ileqqorissumillu sulineq anguneqassaaq, tassunga ilanngullugit inuusuttut aamma inuit innarluutillit, aamma assigiimmik naleqartumut sulinermut naligiimmik akissarsiaqartitsineq.

9.c Kikkut tamarmik it-nik attaveqaatinillu atuisinnaasariaqarput

Paasisutissiinermut attaveqaatitigullu teknologiumut periarfissaqarneq malunnaatilimmik qaffanneqassaaq 2020-ilu sioqqullugu nunani annikinnerpaamik ineriartorfiusimasuni unamminartumik akeqartumik Internettimut kikkut tamarmik atassuteqarnissaat anguniarneqarluni.

10.2 Inuiaqataaneq, aningaasaqarneq politikikkullu akulusimaneq nukittorsarneqassapput.

2030 sioqqullugu kinaluunniit, ukiut, suaassuseq, race, inuiassuseq, pinngoqqaarfik, upperisarsiorneq imaluunniit aningaasaqarnikkut allatigulluunniit inissisimaneq apeqqutaatinnagu, annertunerusumik inooqataanermi, aningaasarsiornikkut politikikkullu aalajangiinernut ilanngutitinneqassapput.

10.3 Kikkut tamarmik naligiimmik pineqassapput immikkoortitsinerlu unitsinneqarluni.

Kikkut tamarmik naligiimmik periarfissaqarnerat qulakkeerneqassaaq, soorlu aamma inuiaqatigiinnik pissuteqartumik naligiinnginnerit ikilisinneqassasut, ilaatigut inatsisit, politikkit ileqqullu immikkoortitsisut atorunnaarsinnerisigut, aamma tamanna pinngitsoortinniarlugu inatsisit, politikkit aaqjiinerillu tulluurtut tapersorsornerisigut.

11.2 Assartuussineq tamanut akikitsaq atuilluartuusorlu

2030 sioqqullugu unamminartumik akeqartunut assartuineramik aaqqissuussinernut isumannaatsunut, tikinneqarsinnaasunut piujuartitsisunillu kikkut tamarmik periarfissinneqassapput, angallannerup isumannaatsuunera ilaatigut innuttaasuni sanngiitsuni, arnani, meeqqani, inunnilu innarluutilinni utoqqarnilu immikkut pisariaqartitsisunut inuit tamarmik ilaasarfiisa ineriartortinnerisigut.

11.3 Illoqarfiit atuilluartuunngorsarneqassapput akuliukkuminarsarneqarlutillu.

2030 sioqqullugu illoqarfinnik ineriartortitsineq ilanngutitinnerussaaq piujuartitsisumillu ingerlanneqarluni, nunanilu tamani ilanngutitsisumik, akuutitsisumik piujuartitsisumillu inissianik pilersarusiorneq aqutsinerlu nukittorsarneqarluni.

11.7 Kikkut tamarmik pisortatigut tulluarsakkanik ininiissinnaasariaqarput.

2030 sioqqullugu isumannaatsunut, ilanngutitsisunut tikinneqarsinnaasunullu, qorsooqqissunut kikkut tamat ornissinnaasaannut tamakkiisumik periarfissiisoqassaaq, pingaartumik arnanut meeqqanullu, utoqqarnut inunnullu innarluuteqartunut.

16.3 Inatsisitigut isumannaatsuunissaq nukittorsarneqassaaq, naapertuilluartumillu tamat eqqartuunneqarsinnaanermik periarfissinneqarlutik.

Inatsisitigut isumannaatsuuneq nunami nunanilu tamalaani siuarsarneqassaaq, aamma kikkunntu tamanut naapertuilluartumik eqqartuussinissamut naligiimmik periarfissiisoqarnissaa qulakkeerneqassalluni.

16.7 Aalajangiinerit tamarmik akulusimatitsisumik isikkuminartumillu ingerlanneqassasut qularnaveerneqassaaq.

Qaffasissutsini tamani akuersaartunik, ilanngutitsisunik, peqataasunik tunngaveqartunik sinniisuuffigineqartunillu aalajangiisarnerit qulakkeerneqassapput.

Naalagaaffiit Peqatigiit atuilluartumik ineriartornissamut nunarsuaq tamakkerlugu anguniagai pillugit paasisutissat annertunerusut www.verdensmaalene.dk-kkut imaluunniit QR-kodu talerpiup tungaaniittoq skannerlugu atuarneqarsinnaapput.

Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit Isumaqatigiissutaa

Naalagaaffiit Peqatigiit Innarluutillit pillugit isumaqatigiissutaat 2012-imi Kalaallit Nunaanni atuutilerpoq. Innarluutilinnut immikkoortortami inatsit kiisalu innarluutilinnut politikki una, innarluutilinnut isumaqatigiissummi tunngaviinut nassuiarneqartunut assigiittupilussuupput. Isumaqatigiissutip siunertarai:

"inuit innarluutillit tamarmik, Kalaallit Nunaanni inuit allat assigalugit inuit pisinnaatitaaffiinik tunngaviumillu kiffaanngissuseqarnissamut pisinnaatitaaffinnik tamanik atuisinnaanerisa siuarsarneqarlutillu illersorneqarnissaat periarfissaasalu

*qulakkeerneqarnissaat aammalu soorunami ataqqinassuseqarnerisa
siuarsarneqarnissaa."*

Siunertaq taanna Qeqqata Kommuniata innarluutilinnut politikianut tunngaviusupilussuuvortaaq, isumaqatigiisummilu tunngaviit nunat assigiinngitsut akornanni innarluutilinnut immikkoortortani siammasissumik aqutsisuusut malikannerlugit sulinissarput kissaatigaarput.

Tamatuma saniatigut Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutillit pillugit isumaqatigiisutaani innarluutiit nassuiarneqarnerat, innarluutilinnut politikimi aallaavigineqarpoq:

*"Inunnut innarluutilinnut ilaapput inuit, timikkut, tarnikkut,
silassorissutsimikkut imaluunniit misigissutsimikkut piginnaanikillimasut,
piginnaasanik mattussisut allat sunneeqataanerisigut
inuit allat assigalugit inuiaqatigiinni tamakkiisumik peqataasinnaanerannik
akornusiinnaasut."*

Timikkut, misigissutsikkut, tarnikkut aamma/imaluunniit silassorissutsikkut nappaataalluni imaluunniit piginnaanikillisaataalluni innarluutaasinnaavoq.

Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit

Qeqqata Kommunia innarluutilinnut siunnersuisooqatigiinnik pilersitsissaaq. Innarluutilinnut politikikkut apeqqutini siunnersuinissaa kiisalu immikkoortumi ineriartortitseqataanissaaq, siunnersuisooqatigiit suliassarissavaat. Tamatuma saniatigut innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit kommunalbestyrelsip innarluutilinnut immikkoortortamilu innuttaasut akornanni ataqatigiisissisussatut inissisimassaaq. Innarluutilinnut siunnersuisooqatigiit pilersinneqariarpata, Qeqqata Kommuniani nittartagaani: www.qeqqata.gl-imi paasissutissat kiisalu attaveqaataasinnaasut nassaarineqarsinnaalissapput.

Inatsit

Innarluutilinnut immikkoortortamut inatsit atuuttut naapertorlugit Qeqqata Kommunia sulivoq. Inuit innarluutillit tapersersorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 12. juni 2019-imeersoq 2020-mi januaarip aallaqqaataani atuutilersoq maanna malillugu sulineq ingerlanneqarpoq. Inatsit www.lovgivning.gl-ikkut imaluunniit QR-kodi talerpiup tungaaniittoq skannerlugu nassaarineqarsinnaavoq.

Politikimik atuaasumut inatsisit allat attuumassuteqarsinnaasut tassaapput:

- Ilinniarnertuunngorniartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 22. november 2011-meersoq
- Sanaartorneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 13, 26. maj 2010-meersoq

Kommunimi saaffissaasinnaasut

Qeqqata Kommuniani innarluutilinnut immikkoortortaq, Atugarissaarnermut immikkoortortap ataani inissisimavoq. Immikkoortortat Sisimiuni sis.familie@qeqqata.gl-ikkut imaluunniit Maniitsumi manfamilie@qeqqata.gl-ikkut attavigineqarsinnaapput.

1. Tikikkuminassuseq

Qeqqata Kommunia kommuni tikikkuminartoorusuppoq, aamma inunnut timikkut eqqarsartaatsikkullu piginnaasakinnernut. Tikikkuminassuseq siammasissumik paasineqassaaq, tassani timikkut, eqqarsartaatsikkut, qarasaasiatigut, attaveqarnikkut, isumaginninnikkut inuiaqatigiinnikkullu tikikkuminassuseq ilaalluni. Taamaammat Qeqqata kommuniata suliniutigerusuppai:

- Inuit tamarmik innarluuteqaraluarunilluunnit sapinngisamik nalinginnaasumik inuuneqarsinnaanissaat. Taamaammat pisortat illuutaat inuinnaallu angerlarsimafii tamarmik tamanut tikikkuminartuussapput. Qeqqata Kommuniani angallassissutit tamanit atorineqarsinnaasut timikkut eqqarsartariaatsikkulluunniit innarluuteqaraluaanni atorineqarsinnaasariaqarput. Ilinniartoqarfiit, suliffeqarfiit aamma pikkorissaanerit inunnik innarluutilinnik akuutitsissapput, aammalu sulinermut ilinniarnermulluunniit atatillugu ikiutissatut periarfissat pillugit paasitinneqarnissaq taakkulu tigunissaat ajornanngitsuussaaq.
- Inuit innarluutillit allat naligalugit inuunermi pilersarusiorsinnaassapput sinnattuminnillu anguniagaqarsinnaallutik inuiaqatigiinni akulusimasuullutik. Taamaammat figusisussaq innarluuteqaraluarpalluunniit paasissutissat tikikkuminartuunissaat pingaaruteqarpoq.
- Inuit innarluutillit it-nik aamma it-nik aallaavilinnik attaveqatigiinnermi sakkutnik namminneq imaluunniit inummit allamit ikorneqarlutik atuisinnaanissaat periarfissaasariaqarpoq. Innuttaasut tamarmik aporfeqaratik isummorsinnaasariaqarput. Taamaammat innuttaasunut ataatsimiisitsinerit tikikkuminartuusariaqarput, aamma inunnit innarluutilinnit.
- Sunngiffimmi sammisassani aqqissuussanilu peqataasinnaanissaq periarfissaassaaq, taamaalilluni ataatsimoornermut peqataatinneqarluni. Inuit innarluutillit pinngortitami misigisaqarsinnasariaqarput, timersuutinilu illoqarfimmilu inooqataanermi peqataallutik.
- Innuttaasut tamarmik paasitinneqarnissamtu periarfissaqassapput, ilisimasanillu katersillutik. Taamaammat atuakkanik atorniartarfinni sumiiffinnilu kikkut tamat orninnaasaanni, innuttaasunik paasistussiinermik ilisimasanillu sullissiffiusuni ikiutit pisariaqartut tikikkuminassapput. Taamatuttaaq kommunimi sullissisarfiit piginnaasat

qanoq annikitsigineri apeqqutaanatik tikikkuminartuusariaqarput, ataasiakkaanullu tikikkuminassuseq pillugu pitsanngorsaanisamat kommunimut saaffiginninnissaq ajornanngitsuusariaqarpoq. Innuttaasut tamarmik ilisimasariaqarpaat qanoq tamarmik immikkut inunnut innarluutilinnut inuiaqatigiinni tikikkuminarsaasinnaanerlutik.

Qeqqata Kommuniata anguniarpaa ...

- timikkut eqqarsartaatsikkulluunnit innarluuteqaraluaaraanni, inuiaqatigiit tamanit tikikkuminartuunissaa
- innuttaasut innarluutiliugaluarunik innarluuteqanngikkaluarunilluunniit, kissaataannik pisariaqartitaannillu akuersortuulluni, kommuniussalluni tikikkuminartooq
- inunnut innarluutilinnut sungiusarnissamat ikiuteqarnissamullu pisariaqartitsisunut tikikkuminarnissaasa qulakkiissallugu, aammalu periarfissat ikiutissanullu paasissutissat tikikkuminartuunissaat
- inuit innarluutilit akuutinneqarlutik, suliffeqarfiit ammasuusut
- innarluuteqaraluaaraanni imaluunniit innarluuteqanngikkaluaaraanni, ilinniarfissat sunngiffimmilu sammisassaqartitsiviit tikikkuminartuunissaannik qulakkeerineq

Qeqqata kommuniata innarluutilinnut tikikkuminarsaaneq pillugu takorluugai anguniagailu, Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanik tullinnguuttunik naamassinninnissamat naapertuupput.

2. Paasissutissiineq

Qeqqata Kommuniata suliniutigerusuppai:

- **Innuttaasut** innarluutilit innuttaasut allat assigalugit, paasissutissanik pissarsinnaatitaassasut.
 - o Innuttaasut innarluutilit piginnaatitaaffimminnik innuttaasutullu pisussaataaffimminnik paasissutissiivigineqassapput, soorlu kommunimit paasissutissat qanorluunniit innarluuteqaraanni ikiortariaatigigaanniluunniit tunniunneqartarsinnaassasut.
 - o Innuttaasut innarluutilit innarluutaat qanoq atugassiinersoq, ikiorsiissutillu suut pissarsiarineqarsinnaanersut pillugit paasissutissiivigineqartassapput.
- Innarluutilimmut **qanigisaasut** innarluutip qanoq isumaqarneranik, ikiutillu suut pissarsiarineqarsinnaanerinut paasissutissiivigineqartassapput.
 - o Kommunip innarluutilinnut qanigisaasunik sapinngisamik pitsaanerpaamik tapersersuisassaaq, qanigisaasullu paasissutissiissuteqarnerinut akuersortuulluni.
 - o Qanigisaasut, innarluutilimmut qanigisaasutut inissisimanagerinut iluaqutissanik, ilisimasassanik paasissutissanillu ujartuinissamut periarfissanik paasissutissiivigineqassapput.
- **Inuiaqatigiit** innarluutilit pillugit paasissutissiivigineqarsimassapput, nappaatit suussusaannik paasinnissinnaassallutik, innarluutilinnullu periarfissanik ilisimannissallutik.
 - o Innuttaasut tamarmik pisussaaffigaat ilinniarfinni, suliffeqarfinni sunngiffinnilu neqeroorutini tamani innarluutilinnik akuliutitsinissaq, kommunilli inuiaqatigiinni paasissutissiineq ilisimasanillu siammarterinissaq isumagissavaa.
- **Suliamut ilinniarsimasut** immikkut annertunerusumik ilisimasaqassapput, pikkorissarnernut ilinniaqqinnissanullu peqataanissamut periarfissinneqarlutik, taamaalillutik tunngaviusumik ilisimasat naapertorlugit innuttaasunik innarluutilinnik tapersersuisinnaassallutik.

- Innarluutilinnut tunngasunik suliamut ilinniarsimasut suliat akimorlugit suleqateqartassapput.

Qeqqata Kommuniata anguniarpaa ...

- innuttaasut innarluutillit ilisimasanik paasissutissanillu ujartuisinnaanerisa qulakkeerneqarnissaat - innunut nalinginnaasunut kiisalu innuttaasut innarluutaat pillugit immikkut ittut kiisalu ikiorsiissutaasinnaasut pillugit
- pisariaqartitsinermi qanigisaasoqatigiinnik pilersitsinermut tapersersuinissaq, qanigisaasullu kissaataannik ilisimasaannillu akuersortuunissaq
- innarluuteqarneq pillugu paasissutissiinikkut ilisimasatigullu inuiaqatigiinnik tapersersuineq
- illup iluani avataanilu illuatungeriinnik suliamut ilinniarsimasut akornanni pitsaasumik suleqatigiittoqarnissamik sulissuteqarnissaq

Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut tullinguuttunut, Qeqqata Kommuniata paasissutissiisarnissamut takorluugai anguniagaalu naapertuupput:

3. Ilinniarneq aamma suliffeqarneq

Ilinniarneq aamma suliffeqarneq inummut innarluutilimmut ataasiakkaamut ima periarfissaqalersitsisarpoq...

- allanik inuttut ilalersornissamut
- imminut ilaqutaqarsimagunilu ilaquttaminik pilersuisinnaalernermik
- imminut nalilittut iluaqutaasutullu misigisimanermik
- ulluinnarni toqqissisimanermik misigisimanermik
- ineriartornissamut siunissamullu periarfissaqalernermik

Ilinniarneq

Tamanut ilinniarnissamut periarfissaqassaaq – innarluuteqaraanni innarluuteqanngikkaluaraanniluunniit. Ilinniakkat inuup ataasiakkaap pisariaqartitai piginnaasailu malillugit aaqqissuunneqassapput.

Inuit innarluutillit nalinginnaasumik allamilluunniit ilinniagaqaleraluarunik ilisimasatigut, piginnaasatigut sapinngisatigullu akuersarneqarnissamik periarfissaqartinneqassapput.

Inuit innarluutillit pikkorinnerulernissaminnut periarfissaqartinneqassapput, aamma nalinginnaasumik ilinniaqqinnissap avataatigoortariaqassagaluarpalluunniit.

Ilanngutsitsisinnaaneq ilinniaqqiffissani siuarsarneqassaaq ilaatigut immikkut ilisimasaqarnerup iluani ilinniartitsisut ilinniagaqalersinnerisigut. Misilitsinnerit ikiutissallu ilinniartitsisunut atuartunullu tigussaasuussapput.

Suliffeqarneq

Tamanut suliffissaqarnissamut periarfissaqassaaq – innarluuteqaraanni innarluuteqanngikkaluaraanniluunniit. Suliffiit inuup ataasiakkaap pisariaqartitai piginnaasailu malillugit aaqqissuunneqassapput. Suliffissarsiuussisarfik ilanngussisinnaasuussaaq immikkoortitsisuunanilu.

Suliffeqarfiit Qeqqata Kommuniatalu akornanni suleqatigiinneq inunnik innarluutilinnik atorfinitsitsisarnermut tunngasut pillugit nukittorsarneqassaaq.

Immikkoortortami inatsisit tapersorneqarnissamullu periarfissat inunnut innarluutilinnut, qanigisaasunut suliffeqarfinnullu tigussaasuussapput.

Qeqqata Kommuniata anguniarpaa ...

- inuit innarluutillit ilinniarnissamut sulinissamullu periarfissaannik siuarsaanissamik sulissuteqarnissaq
- ilinniartinnik suliffeqarfinnillu pitsaanngitsumik nalilersuisarnerit immikkoortitsisarnerillu unitsinnissaat
- inuit innarluutilinnut ilinniarsinnaanermut kiisalu akuersaarnissamut periarfissanik allanik sulissuteqarnissaq
- kommunimi inunnit innarluutilinnik atorfinitsitsinissamut pikkorinnerulernissamut sulissuteqarnissaq

Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut tullinnguuttunut, Qeqqata Kommuniata inunnut innarluutilinnut ilinniarnissamut sulilernissamullu takorluugai anguniagaalu naapertuupput:

4. Inuuneq pitsaasoq

Kinaluunniit pitsaasumik inuuneqarsinnaatitaavoq. Tikikkuminassuseq, paasissutissiineq, ilinniarneq aamma suliffeqarneq matumani tapertaasinnaavoq, ingerlalluarnissamulli siuarsaataasinnaasut allat aamma sulissutiginnissat pingaaruteqarpoq.

Peqataaneq

Inuit innarluutillit peqataasinnaanernut periarfissaqartinneqarnissat qulakkeerneqassaaq, tamannami ataasiakkaanut ingerlalluarnissamut inuunermilu nuannaalernissamut siuarsaataavoq. politikikkut, kulturikkut, timersornikkut, ilaqutariinnikkut kiisalu ulluinnarni nalinginnaasumik pisoqartitsinermut atuuppooq. Qanorluunniit timikkut eqqarsartaatsikkulluunniit pisinnaasakitsigigaluaanni, peqataasinnaanissamut piumasaqaatit naammassineqarsimassapput, peqataanissamullu tapersorsorneqarnissamik pisariaqartitsinermit tapersorsorneqarnissaq periarfissaassaaq.

Attaveqaatit

Ingerlalluarnissamut inuunerissaarnissamullu attaveqaatit pingaaruteqarluinnarput. Inuit innarluutilinnut ilaquttami qanigisami aammali ilaqutariit oqilisaaffiusartunik katerisimaqqateqarnissamut pitsaasunik periarfissaqassaaq. Atuarfinni, meeqqerivinni, klubbini, timersoqatigiiffinni ataatsimoorfinnilu allani inuit innarluutillit peqataaffigerusutaanni pitsaasumik ataatsimoorfeqarnissaq aamma tapersorsorneqassaaq. Innuttaasut kommunimilu sullissisut, tapersorsortit, attaveqaatit, isumassuisut il.il. akornanni atassuteqaateqarluarnissaq Qeqqata Kommunianit ukkatarineqarnissaa pingaaruteqartupilussuuvoq, innuttaasummi ilaannut inuit taakku ulluinnarni inooqataanerannut pingaaruteqartuummata.

Killiligaanani toqqaasinnaaneq

Inuk kinaluunniit, innarluuteqaralaruni innarluuteqanngikkalaruniluunniit, namminerisamik killiligaanngitsumik toqqaasinnaatitaavoq. Periarfissanut ilitsersuinissamut kiisalu innuttaasut namminerisamik toqqaanissaannut tapersorsornissaa kommunip suliassaraa. Killiligaanngitsumik toqqaanissaq innuttaasunut nammineq akisussaaffeqarnissamut kiisalu toqqaanermi kingunerisaasinnaasunik iliuseqarsinnaanermik pisussaaffiliivoq. Innuttaasut kissaataannut pisariaqartitaannullu inuiaqatigiit akuersaartuunissaat pingaaruteqarpoq. Killiligaanngitsumik toqqaanermi, killiligaanani oqaaseqarsinnaatitaanermut kiisalu aningaasaqarnermut, nerisaqarnermut, pujortarnermut, timigissarnermut, ataatsimoorfeqarnermut, suliffeqarnermut, ineqarnermut il.il. nammineq aalajangiisinnaatitaanermut pisinnaatitaaffiit atuuppuput.

Peqqinneq

Inuit innarluutillit innuttaasup pisinnaassusaanut naleqqussakkanik timersorsinnaanissamut periarfissaqartinneqassapput. Kommunimi inuit innarluutilinnut najugaqatigiiffinni ornittakkanilu eqeersimaartumik peqqinnartunillu nerisaqarfiusumik ulluinnaqarnissamut periarfissaqassaaq. Periarfissaqartillugu inuit innarluutillit ikiuutinik pisariaqartinneqartunik peqartitsinissamik qulakkeerisoqassaaq.

Peqqinnarnerusumik inooriaaseqalernissap siuarsarnissaanut, taamatullu inooriaatsimut tunngasunik nappaateqalernissaa akiorniarlugu, allat assigalugit inuit innarluutillit pinaveersaartitsisumik suliniutinut, ilaatigut timimik aalatitsinerusumik sammisaqartitsinernut, pujortartarnerup killilersimaatinneqarnissaanut aammalu imigassamik aanngajaarniutinillu atornerluilernissamut pinaveersaartitsinernut neqeroorfigineqartassapput. mere fysisk aktivitet, begrænsning af rygning og forebyggelse af alkohol- og stofmisbrug for at fremme en sund livsstil og modvirke livsstilssygdomme.

Inuit innarluutillit peqqinnissaqarfimmik toqqassisimanartumik ataatsimeeqateqartassapput, tassani pisariaqartitsinikkut tusaaneqartarlutillu tapersersorneqartassallutik. Inunnut innarluutilinnut, qanigisaasunut suliffimmillu ilinniarsimasunut innarluutit nakorsaatillu pillugit ilinniartitsinissamut periarfissaqarnissaaq qulakkeerneqassaaq. Innarluuteqarnermi ajoqutigisinnaasanut oqilisaataasinnaasunik, inuit innarluutillit katsorsaatinik tikikkuminartunik pisariaqartunillu tunineqassapput.

Qeqqata Kommuniata anguniarpaa ...

- Inuiaqatigiinni inooqataanissamut piunasaqaatit naammassineqarnissaat qulakkeerneqassasoq
- attaveqaateqarnissamut periarfissanik oqilisaassisoqassaaq, taakkunanilu inuit innarluutillit tapersersorteqarnissamut pisariaqartitsisinnaanerit ilaassalluni
- inuit innarluutillit namminneq inuunermikk aalajangiisinnaaneranik qulakkeerinissaaq
- innuttaasut pitsaasunik peqqinnarnerusunillu toqqaanissaanik tapersersornissaat ilitsersornissaallu
- innarluutillit inuunermi kissaatigisami suliasat namminneq isumaginninnissaannut tapersersussallugit
- innuttaasut pitsaasumik inuuneqalernissamut kissaataannik pisariaqartitaannillu akuersortuunissaaq
- inuit innarluutillit pitsaasumik inuuneqarnissaannut sulisut tapersersuisinnaanissaannut ilinniartinneqassasut ilitsersorneqarlutillu

Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuaq tamakkerlugu anguniagaanut tullinguuttunut, Qeqqata Kommuniata innarlutilinnut pitsaasumik inuuneqarnissaat pillugu takorluugai anguniagailu naapertuuppoq.

Tusarniaassutigineqartoq